

Gg. šolski upravitelj!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v samoljepisnem pouku.

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila.

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvnih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in morarico D. br. 44012/24 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/24 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nudite otrokom pri nazornem pouku učitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegi ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samostojno Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani.

— Pedagoški tečaj v Mariboru, ki ga priredi Pedagoška centrala, se bo vršil od 24. do 27. oziroma 28. avgusta. Obravnavala se bodo zelo aktualna vprašanja: individualna psihologija v teoriji in praksi, strnjen pouk ter organizacija šolstva na Češkem. Predavalo se bo dopoldne in popoldne po dve uri. Vsakemu predavanju bo sledila debata, in sicer tako, da se udeleženci uvedejo v način dela učiteljskih delovnih zajednic. Kot predavatelji so povabljeni priznani pedagogi dr. V. Prihoda iz Prage, Karl Linke in Oskar Spiel z Dunaja, od domačih pa zdravničar, voditeljica dečjega oddelka na kliniki v Zagrebu ter tov. Fr. Martine iz Maribora. Tovariši in tovarišice, ne izpustite redke prilike in se odzovite našemu vabilu v čim večjem številu! Pedagoška centrala bo poskrbela za cenena prenočišča in hrano. Prijave, posebno glede prenočišč, pošljite najkasneje do 15. avgusta. — Odbor.

— Učiteljska gospodarska poslovalnica, r. z. o. z. Vsak član naj pregleda poročilo o bilanci, ki jo je prejelo društvo od UGP v pregled. Vsako društvo naj v najkrajšem času imenuje in prikladi UGP zaupnika, za kar so bila vsa učiteljska društva naprošena. Vsi, ki nameravate naročevati radio-aparate, se poslužite pri naročilih edine UGP. Glede strokovnih nasvetov pa se obračajte na sekcijo JUU — Ljubljani.

— Slike, fotografije banovinske skupščine v Ljubljani naroče lahko vsi, ki jih hočejo imeti. Slike so prav dobro izpadle in so razločno vsi vidne. Velikost je 18x24 ter stane posamezna slika 35 Din, razglednice pa po 6 Din. Razglednice izdelava fotograf, le, ako se prijavi več reflektantov. Naročila in denar je poslati na sekcijo JUU v Ljubljani. Slike so pri sekciji na vpogled.

— Prihodnja številka »Učiteljskega Tovariša« izide po 23. t. m.

— Poročilo o poteku banovinske skupščine v Ljubljani priobčimo v prihodnji številki, ker primanjkuje v današnji številki zaradi preostalega gradiva kljub prilogi storar.

— Z današnjo številko prehaja »Učiteljski Tovariš« v 72. letnik izhajanja, ker pričenja poslovno leto za list s 1. julijem. Neorganizirane naročnike, ki jim je potekla naročna opozarjamo, da isto obnove.

— Člane JUU sekcije za Dravsko banovino prosim, da se v vseh stanovskih zadevah, tudi osebnih ne obračajo osebno in s privatnimi dopisi na me, temveč da naslavljajo vse dopise na organizacijo, odnosno da jih vlagajo potom pripadajočega sreskega društva, kakor je bil to sklep seje širjega sosveta v Mariboru. Prepričani naj bodo, da se bodo ti dopisi obravnavali z isto skrbnostjo in pozornostjo, kakor če bi bili osebno podani. Osebito se bodo v prvi vrsti upoštevali dopisi, ki bodo prihajali potom društva. Osebnostna preobremenitev posrednih funkcionarjev s privatnimi dopisi ovira ekspeditivnost in delo za obče skupne zadeve, ki povsem zastajajo in trpe na škodo skupnosti. Zadeve, ki prihajajo na organizacijo se porazdele in so hitreje rešene.

Dimnik Ivan.

— Odkritja spomniske plošče Davorinu Jenku in Ignaciju Borštniku ter proslave 140 letnice obstoja osnovne šole v Cerkljah pri Kranju na Vidov dan sta se udeležila v imenu poverjenstva UJU v Ljubljani tovariša Josip Kobal in Janko Polak. To članstvu in javnosti v vednost.

— Gospod Jernej Černe, lastnik hotela Štrkelj v Ljubljani, je daroval Učit. domu povodov banovinske skupščine 100 Din, za kar se mu na tem mestu zahvaljujem in priporočam učitelstvu obilen poset hotela Štrkelj. — Josip Kobal, blagajnik.

— Posnemanja vredno. »Kdaj bomo zidali Učiteljski dom v Ljubljani?« vprašuješ. »Nikdar, ako bodo vsi tovariši tako malo delali zanj kakor Ti.« Na vse druge domove mislimo, za razna društva delujemo z vso

vnemo, le zase, za svojo streho ne skrbimo. Zato, tovariši in tovarišice, spominjajte se ob vsaki priliki svojih domov! Posnemajte tovariše letnika 1904., ki so se zbrali ob 27. letnici svoje mature pri sošolcu Matiji Brezovarju v St. Rupertu na Dolenjskem in zbrali za Učit. dom v Ljubljani 120 Din in jih izročili navzočemu blagajniku tov. Kobalu. Pojdite in storite tudi ostali tako!

— V počastitev spomina ge. Ane Pirčeve, matere strokovne učiteljice Marije Pirčeve in soproge sreskega šolskega nadzornika v pok. Avgusta Pirca je daroval za Učiteljski dom v Ljubljani Ivan Dimnik 100 Din. — Josip Kobal, blagajnik.

— Praktični izpiti za učiteljice na državni ženski učiteljski šoli v Mariboru. Praktični izpiti (usposobljenostni izpiti) za učiteljice se prične na državni ženski učiteljski šoli v Mariboru v ponedeljek dne 5. oktobra t. l. Prošnje za pripest k izpitu morajo priti po uradni poti (šolsko upraviteljstvo — sresko načelstvo — prosvetni oddelke banovine) izpiti komisiji v roke najkasneje do dne 10. septembra t. l. Na državni ženski učiteljski šoli v Mariboru morajo polagati praktični izpit vse one učiteljice, ki službujejo v srezih: Celje, Dolnja Lendava, Prevalje, Konjice, Maribor — desni breg, Maribor — levi breg, Ljutomer, Murska Sobota, Ptuj, Slovenjgradec, Šmarje pri Jelšah, mesto Maribor. Izpitne takse predvideva razpis ministrstva financ D. R. br. 72.100 od 4. junija 1927. (glej: Fink Zbirka VII., stran 68.). — V Mariboru dne 3. julija 1931. — Predsednik izpitne komisije: Direktor F. Kadunc.

— Razpis natečaja. Slovenska šolska Matica razpisuje natečaj za temo: »Kakšno vlogo zahteva gospodarsko življenje od našega človeka?« Natečaja se more udeležiti vsakdo. Obseg naj bo najmanj ena polna, največ pa tri pole. Razpisane so za temo tri nagrade: prva v znesku 1500 Din, druga 1000 Din in tretja 500 Din. Najboljši rokopiš SSM v svojih publikacijah natisne ter mu prisodi še običajni honorar. Rokopisi naj se pošljejo tajništvo Slov. šolske Matice do 1. februarja 1932. — Tajnik.

— Iz seje Slovenske šolske Matice. Odbor SSM je sklenil na svoji seji dne 28. junija 1931. sledeče: 1. Poverjeniki SSM naj z osebno agitacijo poskrbe, da bodo vsi člani učiteljskih društev pristopili k SSM. 2. Članarina za SSM se zviša na 40 Din. To povišanje je v zvezi s povišanjem honorarja za spise SSM. — Tajnik.

— Maturanti in maturantke goriških učiteljskih vojni letnikov 1915., 1916. in 1917., kakor tudi oni, ki so bili na ljubljanskem ali na mariborskem učiteljskem Doba 15 let je za nami, doba trpljenja, prognanstva, osvobojenja! Sestanimo se letos ob 15. letnici Kje, kdaj, kako? Zelij in nasvete naslovite na spodnji naslov. Kraj in čas sestanka objavimo v časopisih. Pridite tudi oni in one, ki ste zapustili naš stan! — Andr. Pirjevec, učitelj v Ločah pri Poljčanah.

— Na državnem ženskem učiteljskem v Ljubljani so se dne 24. junija zaključili učiteljski diplomski izpiti, katerim je predsedoval kot ministrski odposlanec g. Aleksander Marić, inspektor ministrstva prosvete v pok. K izpitu se je prijavilo vseh 68 učen obeh petih razredov in dve kontraktualni učiteljici, ki jima je ministrstvo prosvete dovolilo polagati ta izpit. Zaradi bolezni je ena kandidatka izpit prekinila, izpit pa je opravilo 56 kandidat, 12 jih mora v septembru iz enega ali dveh predmetov izpit ponoviti in ena je bila odklonjena na eno leto. Izpričevalo o opravljenem učiteljskem izpitu so prejeli: AKički Ljudmila, Arko Marija, Barlič Jelena, Cirk Zdenka, Čertanec Ana, Dolanc Ana, Dougan Ana, Engelmann Milena, Erker Gabriela, Feldin Margareta, Felle Stefanija, Gaber Alenčica, Gajšek Nada, Gril Celestina, Hameršak Pavla, Huth Ana, Jordan Nada, Kastelic Rozalija, Kaus Frida, Kavčič Antonija, Kladnik Evgenija, Lavrič Bogomila, Lisac Danica, Malovrh Jožefa, Mantuani Marija, Marš Karolina, Mazgon Magdalena, Mavec Angela, Medved Stanislava, Mlakar Vida, Ravnikar Ana, Rožman Franciška, Schiller Zdenka, Silvester Vladislava, Smrečnik Blanka, Stres Vera, Stupica Stanislava, Svoboda Alma, Šega Ana, Šentjerc Jožefa, Šetina Bogomira, Širko Vilma, Tič Matilda, Turk Ida, Urbančič Rozalija, Veber Božena, Velepč Milana, Verbič Anuša, Vodeb Vera, Vrhovec Kristina, Vrtačnik Milka, Wittine Stefanija, Zabovnik Emilija, Zornada Romana, Zvanut Silvestra in Gombač-Torkar Franja.

Osebnostne zadeve.

— Napredovali so v marcu 1931. v II./4. skupino: Zupančič Dragotin, učitelj v St. Vidu nad Vald., Franja Zupančič-Kovač iz Sladke gore, Orač Olga, učiteljica v Kočevski reki; Obrar Marija, učiteljica v Selnici.

Učiteljski pravnik.

— Odgovor tovarišici A. A. v R. I. Ker ste bili v II./1. skupini ki odgovarja VI. novi skupini (§ 249) od 1. septembra 1923. do 1. aprila 1931., le 7 let in 7 mesecev (prej ni bilo uradništvo kategorizirano), Vam pripada po (§ 253. in 52.) novega uradniškega zakona — VI. skupina z 2. period. povikom, t. j. plača 1350 Din četudi imate 34 let služ-

be. Plača 1450 Din Vam bo pripadala 1. septembra 1932. leta.

II. Kazlika 200 Din, ki jo prejimate sedaj po § 259., se ne šteje v pokojnino, ker je po § 120. osnova za odmero pokojnine plača in položajna doklada. — Pred dvema letoma bi dobila z 32 let službe 100% osnovne in položajne plače brez 15% (čl. 31. uradniškega zakona iz leta 1923.), t. j. 18.840 Din : 12 = 1570 Din + draginjska doklada 900 Din = 2470 Din. — Po novem zakonu Vam bo pripadala pokojnina, ko dovršite 35 let službe in boste imeli plačo 1450 Din, 95% vseh prejemkov (1450 + 650 + 950 = 3050), t. j. 2899.75 Din ali 429.75 Din več. Pokojnina s 35 leti službe s 15% bi znašala brutto po prejšnjem zakonu 1750.50 + 900 = 2650.50 Din a po novem uradniškem zakonu 2899.75 Din, t. j. 249.25 Din več, zato se pomirite, ker bo pokojnina le večja in ne manjša.

III. Velikost naturalnih stanovanj določil pravilnik k šolskemu zakonu, vrednost takega stanovanja pa ocenitev po pravilniku k § 29. uradniškega zakona. Kdor ima in bo imel manj vredno stanovanje, se mu bo pač manj odrgalo od os. dr. doklade.

IV. Sirotam po uradnih se dajo po prejšnjih zakonih, kakor tudi po novem po 23. letu le, če so nesposobni za pridobivanje.

— Sprejem v državno službo se izvrši v zmislu § 5. uradniškega zakona na pismeno prošnjo, podprto z vsemi potrebnimi dokumenti (listinami) ki jih navaja § 3. Prošnja (učiteljskega abiturienta) diplomiranega učitelja, ki jo je predložiti banski upravi v 3 izvodih, original in 2 prepisa. (Original kolokovan s 5 + 20 Din, priloge orig. z 2 Din), naj se glasi:

Predmet: N. N., diplomiran učitelj v prošnja za sprejem v državno učiteljsko službo.

Ministrstvu prosvete O. N.

5 Din 20 Din
Din Din
v Beogradu.
Podpisani N. N., diplomiran učitelj v prosim na osnovi §§ 2. in 3. uradniškega zakona z dne 31. marca 1931. in §§ 71. in 84. zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929. za sprejem v državno službo uradniškega pripravnika in podelitev mesta začasnega učitelja v banovini.

Svojo prošnjo utemeljujem nastopno:
1. Rojen sem dne v in sem nad 18 let star;
2. sem državljani kraljevine Jugoslavije;
3. neoženjen;
4. telesno in duševno zdrav in
5. neoporečnega — dobrega vedenja;
6. sem slovenskega rodu in znam popolnoma službeni jezik;
7. dovršil sem državno moško učiteljsko v in napravil dne diplomski učiteljski izpit;
8. sem začasno nesposoben — oproščen službe v stalnem kadru
Prošnji prilagam:
1. Rojstni list,
2. državljansko izkaznico,
3. samski list,
4. zdravniško izpričevalo,
5. navedeno izpričevalo,
6. diplom o zrelostnem učit. izpitu,
7. uverjenje (potrdilo) o vojaški obveznosti in
8. odobritev staršev (varuha).

V srez dne 193 .
N. N.
diplomiran učitelj.

— Napredovanja v višje skupine so ukinjena dokler ne izide zakon o sistemizaciji mest v zmislu § 46. uradniškega zakona. — Prošnje za imenovanja iz pripravništva v uradniško skupino naj se vlagajo, ker se ta prestop ne smatra za napredovanje.

— Priznanje službene dobe učiteljem in učiteljicam. Novi uradniški zakon določa v § 297. sledeče: »Zakonodajna rešitev z dne 20. julija 1922. glede priznanja službene dobe učiteljem in učiteljicam, ki so bili radi vojne ovirani, ostane v veljavi.«

Zakonodajna rešitev se glasi:
Mi Aleksander I., po milosti božji in narodni volji kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev, proglašamo, da je sklenila narodna skupščina v LXXXVIII. redni seji dne 20. junija 1922. in da smo

Mi potrdili in potrjujemo:
1. Učiteljem, ki so dovršili učiteljsko v času od 1. maja 1912. do dne 1. januarja 1919. v tuzemstvu ali v inozemstvu, pa niso bili postavljeni za stalne učitelje po dovršeni šoli, bodisi ker so stopili v vojsko in potem v vojno, bodisi iz drugih vzrokov, ustvarjenih z vojno — se priznava ves pretekli čas, od zvršetka šole do postavitve, v leta stalne službe za pokojnino in povisek po odbitku časa obvezne službe v stalnem kadru, a brez pravice do odškodnine za pretekli čas, samo da morejo plačati za ta uvažena leta prispevke v pokojninski fond;
2. učiteljicam, ki so v času od dne 1. maja 1914. do dne 1. januarja 1919. dovršile učiteljsko v državi ali v inozemstvu, pa niso mogle biti iz raznih vzrokov, ustvarjenih z vojno, takoj postavljene za stalne učiteljice — se všteta ta čas po odbitku 6 mesecev v leta stalne službe, a brez pravice do odškodnine za pretekli čas, samo da morajo plačati za ta čas prispevke v pokojninski fond.

3. Začasnim učiteljem in učiteljicam in učiteljskim namestnikom in namestnicam ali vršiteljem ali vršiteljicam učiteljske službe, ki so opravili učiteljski izpit za stalne ali ga opravili do konca leta 1922., se priznava za pokojnino in povisek, a brez pravice do odškodnine vsa ona leta, prebita v službi, v katerih so bili ocenjeni najmanj s

povoljno oceno, samo da morajo vplačati za ta jim priznana leta prispevke v pokojninski fond.

Našemu ministru za prosveto priporočamo, naj razglasi ta zakonodajni sklep ter skrbi za njegovo izvrševanje.

Na Bledu, dne 30. julija 1922.

Aleksander s. r.

Minister za prosveto:

Sv. Pribečević s. r.

Minister za finance:

Dr. Kosta Kumanudi s. r.

Videl in pritisnil državni pečat

čvar državnega pečata

minister pravde:

Dr. Lazar Marković s. r.

Predsednik ministrskega sveta:

Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi vseh ministrov).

»Službene Novine«, št. 229. od 14. oktobra 1922. »Uradni list«, št. 110. od 24. oktobra 1922.

Važno obvestilo članom Učiteljske Samopomoči.

— Članom Učit. Samopomoči v Ljubljani. Društvo Učit. Samopomoči v Ljubljani se je 29. junija 1931. prostovoljno razšlo. Vse društveno imetje in terjatve, vse članstvo z vsemi pravicami in dolžnostmi razpuščenega društva Učit. Samopomoči je prevzela na isti dan ustanovljena zadruga Učit. Samopomoči v Ljubljani. Po združenih pravilih mora vsak član podpisati pristopnico in jo oddati načelstvu zadruge. Delež 10 Din plača za Vas zadruge sama. Vpišite na pristopnici zgoraj: Vaše ime, poklic in bivališče, spodaj: bivališče, datum 29. junija 1931. in podpis. Podpisano pristopnico vrnite na naslov: Društvo Učit. Samopomoči v likvidaciji — Ljubljana, Gosposvetska c. 13.

Stanovska organizacija UJU Iz društev:

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA SODNI OKRAJ ŽUŽEMBERK je zborovalo v Doberniču dne 13. junija 1931.

Navzočih 24 članov, t. j. 80%. Tov. predsednik Mervar je otvoril zborovanje in poročal o notranjih društvenih zadevah. Razmotrivala se je zlasti situacija, ki je nastala za naše društvo, odkar so bila sprejeta nova pravila po novem uradniškem zakonu. Sklenilo se je, naprositi centralo, naj posreduje, da ostane naše društvo še nadalje.

Nato je predaval o šolskem vrtu in delu na vrtu tovariš Dequal iz Dvora. Predavanje je bilo prav skrbno pripravljeno in zanimivo podano. G. predavatelju se pozna, da je strokovnjak in dober vrtnar.

Tov. Janković iz Ambrusa pa je seznanil zborovalce z življenjem naših izseljencev na Francoskem, kjer se je sam nekaj časa osebno mudil ter naslikal odnotne razmere, kar so zborovalci prav z zanimanjem poslušali. V spomin pokojne tovarišice Pepce Istenečve, učiteljice v Doberniču je zbralo učiteljsko tega društva 70 Din za Učit. dom.

J. Mervar, t. č. preds. R. Hrovatova, t. č. tajn.

+ SLOVENJEBISTRIŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo zborovanje, ki se je vršilo v soboto dne 13. junija 1931. v Tinju Navzočih 37.

V soboto dne 13. junija 1931. je slovenjebistriško učiteljsko društvo ob lepi udeležbi članov zborovalo na Tinju, visoko na južnem pobočju našega Pohorja. Predsednik tov. Miloš Tajnik je v uvodu poudaril, da se je zbralo učiteljsko tokrat v Tinju zategadelj, ker praznujejo Tinjčani 50 letnico obstoja svoje šole. Predsedem pozdravi navzočega župana Ferka, ki že nad 25 let uspešno deluje na čelu svoje občine za napredek domače šole. Spomnil se je tudi bivšega nadučitelja tov. Janeza Tomažiča, ki je celih 42 let preživel na tej šoli in je z ljubeznijo skrbel za napredek pohorskega življa. Njegov sin Jože je danes kot upravitelj tinske trirazrednice vreden naslednik svojega očeta. Nato je pozdravil zborovalce župan g. Ferk in jih povabil na slovesno proslavo 50 letnice, ki bo 29. t. m.

V oficijelnem delu zborovanja je poročal tov. predsednik o seji širjega sosveta UJU, ki se je vršila 31. maja v Mariboru in na kateri so se obravnavale razne podrobnosti novega uradniškega zakona. Po najnovejših določilih bo dosedanje poverjenstvo UJU v Ljubljani likvidirano, in sicer že letos na glavni skupščini v začetku julija v Ljubljani in se preosnovalo v banovinsko sekcijo. Po zakonu bi moral likvidirati tudi slovenjebistriško društvo, ker ni na sedežu sreza. To vprašanje se bo rešilo na ljubljanski glavni skupščini. Nato so zborovalci izvolili delegate, in sicer za skupščino v Ljubljani tov. Miloš Tajnika, J. Stoparja in J. Tomažiča, kot namestnika pa Logar Frana in Franjo, za beograjski kongres pa prva dva in Koviča. Ob koncu je kratko poročal tov. Z. Kristan o vtisih dobljenih na ekskurziji učiteljev za obrtno nadaljevalne šole na Dunaju. — Končno je predsednik še ponovno opozoril vse šolske upravitelje, da naj se poslužujejo pri svojih naročilih za prihodnje šolsko leto le naše UGP.

Zborovanje je bilo zaključeno ob 13. uri. M. Tajnik, preds. Joža Stopar, zapisnikar.

(Dalje na 6 strani.)